

خانواده و آسیب رسانه‌های رایانه و اینترنت

نسیم جعفری، عذرا اعتمادی، عاصفه عاصمی

فصل اول: رسانه و آسیب‌های خانواده

۹	اهداف فصل
۱۰	مقدمه
۱۱	۱. روان‌شناسی رسانه و خانواده: اصل و اصل
۱۳	۲. آسیب رسانه‌های رایانه و خانواده: رویکردها، مدل‌ها، پیامدها و راهکارها
۲۲	۳. پیشگیری از آسیب‌های رایانه‌ای: روش‌ها، راهکارها، شماره: ۰۰۹۰۱۰۳۷۱۶۰، شماره: ۰۹۶۹/۹۶۶۱۶۰، پست الکترونیک: ti.enam@sbv.ac.ir
۲۹	خلاصه مطالب

تألیف و گردآوری: عاصفه عاصمی و نسیم جعفری

فصل دوم: آسیب‌های رایانه و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده

۳۱	اهداف فصل
۳۲	مقدمه
۳۳	۱. اینترنت: قاره بین‌قاره‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۳۶	۲. روان‌شناسی اینترنت: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۴۲	۳. کارکردهای مثبت اینترنت و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۴۵	نتیجه‌گیری
۴۹	۴. راهکارها: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۵۲	۵. نتیجه: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۵۵	۶. نتیجه‌گیری: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۵۸	۷. نتیجه‌گیری: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده
۶۳	۸. نتیجه‌گیری: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده: آسیب‌های رایانه‌ای و خانواده

پایان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	۳
فصل اول: رسانه و آسیب‌های خانواده	
اهداف فصل.....	۹
مقدمه.....	۱۰
۱. روان‌شناسی رسانه در خانواده.....	۱۱
۲. آسیب‌رسانه‌ای و خانواده.....	۱۳
۳. پیشگیری از آسیب‌های رسانه‌ای.....	۲۲
خلاصه مطالب.....	۲۹
فصل دوم: دنیای رایانه، اینترنت و روان‌درمانی	
اهداف فصل.....	۳۱
مقدمه.....	۳۲
۱. اینترنت؛ قاره بین قاره‌ای و جهان جدید.....	۳۳
۲. روان‌شناسی اینترنت.....	۳۶
۳. کارکردهای مثبت اینترنت.....	۴۲
۴. مشاوره و روان‌درمانی اینترنتی.....	۴۵
۵. واقعیت مجازی در دنیای جدید.....	۴۹
۶. واقعیت مجازی و روان‌درمانی.....	۵۲
۷. وب‌درمانی.....	۵۸
خلاصه مطالب.....	۶۳

فصل سوم: آسیب‌های روان‌شناختی دنیای مجازی

اهداف فصل	۶۵
مقدمه	۶۶
اعتیاد مدرن (اعتیاد مجازی)	۶۸
نشانه‌های اعتیاد مجازی	۷۵
پرسشنامه‌های اعتیاد مجازی	۸۰
انواع آسیب‌ها	۸۶
خلاصه فصل	۹۱

فصل چهارم: اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و برخط

اهداف فصل	۹۳
مقدمه	۹۴
۱. پیامد اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای	۹۵
۲. نشانه‌های تشخیص اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای	۱۱۰
۳. دلایل انجام بازی‌های رایانه‌ای	۱۱۱
۴. تفاوت‌های جنسیتی و بازی‌های رایانه‌ای	۱۱۵
۵. فواید بازی‌های رایانه‌ای	۱۱۷
خلاصه فصل	۱۲۴

فصل پنجم: اعتیاد به امور جنسی اینترنتی

اهداف فصل	۱۲۵
مقدمه	۱۲۶
۱. پیامدهای اعتیاد به امور جنسی اینترنتی	۱۲۷
۲. هرزه‌نگاری کودکان در اینترنت	۱۳۲
۳. زورگویی الکترونیکی و کودکان	۱۳۴

۴. نشانه‌های اعتیاد به امور جنسی اینترنتی و انواع آن	۱۳۵
۵. دلایل اعتیاد به امور جنسی اینترنتی	۱۳۷
۶. منابع هرزه‌نگاری اینترنتی	۱۳۹
خلاصه مطالب	۱۴۴

فصل ششم: آسیب‌های خانوادگی در دنیای مجازی

اهداف فصل	۱۴۷
مقدمه	۱۴۸
۱. کاهش روابط خانوادگی و انزوای اجتماعی	۱۴۸
۲. ازدواج اینترنتی	۱۵۲
۳. کودک مجازی	۱۵۸
۴. بیگانگان نسل دیجیتال	۱۶۱
۵. اعتیاد به دوستان	۱۶۳
۶. اعتیاد به خرید اینترنتی	۱۶۷
خلاصه مطالب	۱۶۹

فصل هفتم: علل اعتیاد مجازی

اهداف فصل	۱۷۱
مقدمه	۱۷۲
۱. عوامل زمینه‌ساز اعتیاد مجازی	۱۷۳
۲. نیازهای بنیادین بشر و تبیین اعتیاد مجازی	۱۷۵
نظریه سلسله‌مراتبی هرم نیازهای مزلو	۱۷۷
نیاز به خشنودی و رضایت	۱۸۲
نظریه اریکسون و نیاز به کسب هویت	۱۸۴
مقیاس هیجان‌خواهی زاگرمین و میل به هیجان‌طلبی	۱۸۷

۲۴۵	.....	۴. گروه‌های حمایتی و غلبه بر انکار
۲۵۰	.....	۵. درمان گام به گام
۲۵۷	.....	۶. درمان اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای
۲۶۰	.....	۷. درمان اعتیاد به امور جنسی اینترنتی
۲۶۳	.....	۸. درمان اعتیاد به خرید اینترنتی
۲۶۷	.....	خلاصه مطالب

فصل دهم: تهدیدهای اینترنت در سایر کشورها و رویکرد اسلام

۲۶۹	.....	اهداف فصل
۲۷۰	.....	مقدمه
۲۷۰	.....	۱. چین و شیوه نظامی
۲۷۴	.....	۲. آلمان
۲۷۶	.....	۳. آمریکا
۲۷۹	.....	۴. رویکرد اسلام
۲۸۰	.....	آسیب‌های رسانه‌ای در رویکرد اسلامی
۲۸۴	.....	پیشگیری از آسیب‌ها با رویکرد اسلامی
۲۹۱	.....	خلاصه مطالب
۲۹۳	.....	واژه‌نامه
۳۰۱	.....	منابع

۱۹۱	.....	نظریه نوروان تحلیل‌گران و نیاز به توجه
۱۹۲	.....	۳. نظریه‌های شناختی - رفتاری و تبیین اعتیاد مجازی
۱۹۲	.....	نظریه یادگیری و شرطی‌سازی رفتار
۱۹۵	.....	نظریه شناختی - رفتاری
۱۹۶	.....	۴. نظریه بیوپزشکی و تبیین اعتیاد مجازی
۱۹۸	.....	۵. تیپ‌های شخصیت و تبیین اعتیاد مجازی
۲۰۱	.....	خلاصه مطالب

فصل هشتم: روش‌های پیشگیری از اعتیاد مجازی

۲۰۳	.....	اهداف فصل
۲۰۴	.....	مقدمه
۲۰۴	.....	۱. پیشگیری مطابق با رده‌بندی سنی
۲۰۹	.....	۲. نقش والدین در پیشگیری
۲۱۶	.....	۳. نقش مدارس در پیشگیری
۲۲۰	.....	۴. نقش فناوری و نرم‌افزارهای امنیتی در پیشگیری
۲۲۲	.....	۵. نقش نشریات الکترونیکی و سایت‌های اینترنتی
۲۲۶	.....	۶. پیشگیری از آسیب‌های جسمانی
۲۳۱	.....	خلاصه مطالب

فصل نهم: درمان اعتیاد مجازی

۲۳۳	.....	اهداف فصل
۲۳۴	.....	مقدمه
۲۳۴	.....	۱. کلیات درمان
۲۴۰	.....	۲. مدیریت زمان و تمرین متضاد
۲۴۳	.....	۳. ماشه‌چکان‌ها و عوامل وسوسه‌کننده

این کتاب به روشی روان‌شناختی و آسیب‌شناسانه به بررسی آسیب‌های مجازی پرداخته است. در این کتاب به بررسی آسیب‌های مجازی در خانواده، مدرسه و جامعه پرداخته شده است. همچنین به بررسی راه‌های پیشگیری و درمان این آسیب‌ها پرداخته شده است.

این کتاب به روشی روان‌شناختی و آسیب‌شناسانه به بررسی آسیب‌های مجازی در خانواده، مدرسه و جامعه پرداخته شده است. همچنین به بررسی راه‌های پیشگیری و درمان این آسیب‌ها پرداخته شده است.

پیشگفتار

مضمون اصلی این کتاب، انواع آسیب‌هایی است که از دنیای مجازی اینترنت و رایانه به خانواده وارد می‌شود. محتوای آن براساس علت‌شناسی، پیشگیری و درمان این آسیب‌هاست. این کتاب به گونه‌ای نوشته شده است که برای مدرسان و دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و مشاوره مناسب باشد. علاوه بر آن برای سایر علاقه‌مندان به حوزه آسیب‌های فناوری‌های جدید ارتباطی هم مفید است.

مطالب این کتاب در ده فصل ارائه شده است: فصل اول به رسانه و آسیب‌های خانواده اختصاص دارد، فصل دوم درباره دنیای رایانه، اینترنت و روان‌درمانی و فصل سوم در مورد آسیب‌های روان‌شناختی دنیای مجازی است. در فصل چهارم به موضوع اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و برخط پرداخته شده است. فصل پنجم اعتیاد به مسائل جنسی اینترنتی را بررسی می‌کند و در فصل ششم آسیب‌های خانوادگی دنیای مجازی مطرح شده است. علل اعتیاد مجازی در فصل هفتم و روش‌های پیشگیری از اعتیاد مجازی و درمان اعتیاد مجازی در فصل هشتم و نهم ارائه شده است. در فصل دهم تهدیدهای اینترنت در سایر کشورها و همچنین رویکرد اسلام در خصوص آسیب‌های مربوط به دنیای مجازی مورد بررسی قرار گرفته است.

فصل‌های کتاب به ترتیبی ارائه شده است که در شناساندن انواع آسیب‌های ناشی از دنیای مجازی به همه اقشار جامعه مفید باشد، به صورت انعطاف‌پذیری از آن استفاده شود و به آسانی با نیازهای اطلاعاتی جامعه در زمینه این‌گونه آسیب‌ها سازگار باشد. حذف برخی از فصل‌ها، یا مطالعه آنها به ترتیبی دیگر لطمه‌ای به بقیه مباحث